

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/235/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616212466
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7616212466.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v právnej veci U.. M. U. nar. 27.04.2005, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, dieťa rodičov: matky C. U., O.. XX.XX.XXXX, V. F. O. X., I. XX, Z..Č.. Č. XX/X a otca P. U., O.. XX.XX.XXXX, V. O. V. XXX, o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í sa rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 16P/442/2013 - 82 zo dňa 18.11.2014 vo výroku o výživnom zo strany otca na mal. M. U., nar. 27.04.2005 a to tak, že sa zvyšuje výživné zo strany otca na mal. M. zo sumy 70,- Eur mesačne na sumu 100,- Eur mesačne, počnúc od 16.08.2016, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať k rukám matky, vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred.

Zaostalé výživné zo strany otca na mal. M. za obdobie od 16.08.2016 do 31.01.2017 v celkovej výške 165,48 Eur je otec povinný splácať k rukám matky v mesačných splátkach po 15,- Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich.

Súd návrh matky v prevyšujúcej časti zamietá.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom zo dňa 10.08.2016, doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.08.2016 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na mal. M. zo sumy 70,- Eur mesačne na sumu 170,- Eur mesačne so spätnou platnosťou, počnúc od právoplatnosti rozsudku, ktorým jej manželstvo bolo s otcom maloletého rozvedené.

2. Tento svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom sp.zn. 16P/442/2013 - 82 zo dňa 18.11.2014 bolo jej manželstvo s otcom maloletého rozvedené a zároveň bol tento zaviazaný prispievať výživným vo výške 70,- Eur mesačne na výživu mal. syna od právoplatnosti uvedeného rozsudku. Otec mal. dieťaťa bol v tom čase nezamestnaný. Sľúbil jej, že ak bude pracovať, bude prispievať aj sumou 170,- Eur mesačne. T.č. otec býva a pracuje v Nitrianskej Blatnici ako stolár - nábytkár vo firme M., F..E..D..., preto žiada o zvýšenie výživného. Ona je momentálne po skončení PN, kde skolabovala v práci kvôli otcovi maloletého a t.č. je vedená na úrade práce od 07.04.2016. Kvôli jej zdravotnému stavu nie je možné, aby sa zamestnala. Jej príjem so synom tvorí sociálna dávka 153,60 Eur a prídavky na dieťa 23,52 Eur. Za byt platí podnájom 220,- Eur a ďalšie poplatky a tiež dlžoby, ktoré má s otcom maloletého. Má aj ďalšie úvery, ktoré nemôže platiť.

3. K návrhu sa vyjadril otec písomným podaním zo dňa 08.11.2016, v ktorom uviedol, že je pravdou, že v období, keď nemal prácu, neposielal riadne výživné na syna, no od času, kedy začal pracovať pravidelne toto výživné aj platí spolu s nedoplatkom, ktorý mu vznikol. Do februára 2016 platil výživné aj na bývalú manželku - matku maloletého. Od 20.05.2016 do 07.08.2016 bol pracovne neschopný, z

dôvodu operácie. Rozsudkom sp.zn. 5P/141/2015 o úprave práv a povinností na čas do rozvodu ho súd zaviazal splácať výživné na syna späťne za obdobie od 01.02.2013 do 02.12.2014 v sume 70,- Eur mesačne v splátkach vo výške 43,- Eur. Informácia matky, že táto kvôli nemu skolabovala je ničím nepodložená a zavádzajúca, nakoľko on sa s ňou vôbec nestretáva a ani nekomunikuje. V r. 2016 bol so synom len počas letných prázdnin, keď bol tento u neho cca 2 týždne, inak je so synom v kontakte len na sociálnej sieti, nemôže sa s ním stretávať, lebo mu to finančná situácia nedovoľuje. Jeho priemerný plat po strhnutí exekúcie na syna je cca 430,- Eur, z toho musí platiť nájom za byt 132,- Eur a energie 20,- Eur elektrina a 20,- Eur plyn, 30,- Eur mesačne uhrádza pôžičku vo VÚB banke, ktorú použil na kúpu auta v r. 2011. V čase, keď pracoval v Nemecku bez jeho vedomia toto auto matka maloletého predala alebo ho vzal exekútor, nevie doteraz, čo sa stalo. V byte, kde býva má zabudované Magio a Internet, ktoré potrebuje, aby mohol byť v kontakte so synom aspoň týmto spôsobom a za túto službu platí 22,21 Eur. Rozhlas a televíziu platí 4,64 Eur, Cetelemu spláca 24,14 Eur, čo spláca televízor, ktorý si kúpil v decembri 2015. Nakoľko mu matka maloletého po návrate z Nemecka nevydala žiadne z osobných vecí, z toho dôvodu si musel vziať pôžičku na kúpu osobných vecí, oblečenia a na zariadenie bytu. Ešte stále spláca túto pôžičku mesačne v sume 20,- Eur. Po zaplatení všetkých výdavkov mu ostáva suma, ktorá mu častokrát nestačí ani na základné životné potreby. Má vedomosť o tom, že matka maloletého sa minimálne 6-krát sťahovala, v každom byte zanechala dlžoby a našla si nový byt. Podľa jeho názoru môže bývať na adrese svojho trvalého bydliska, čo by ju finančne stále zanedbateľnú čiastku, pretože tam by nebola nútená prispievať na chod domácnosti, keďže všetko platia jej rodičia.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, ako aj pripojeným súdnym spisom tunajšieho súdu sp.zn. 5P/141/2015 a sp.zn. 16P/442/2016 , na základe čoho zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 16P/442/2013 - 82 zo dňa 18.11.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.12.2014, bolo manželstvo rodičov mal. M. rozvedené a na čas po rozvode bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej sa mal. Kristián zveril na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na jeho výživu sumou 70,-Eur počnúc od právoplatnosti uvedeného rozsudku, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Zároveň bol otcovi upravený styk so synom. Uvedený rozsudok v zmysle vtedy platného a účinného § 157 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v odôvodnení obsahoval len predmet konania a príslušné ustanovenia zákona, na základe ktorých súd rozhodoval, keďže sa účastníci konania po vyhlásení uvedeného rozsudku platne vzdali práva podať odvolanie voči nemu.

6. Z obsahu uvedeného spisu však vyplynulo, že v čase vyhlásenia uvedeného rozhodnutia otec maloletého bol nezamestnaný, od 1.11.2014 vedený v evidencii nezamestnaných, bez príjmu, nevlastnil žiaden hodnotnejší majetok. K 31.10.2014 mal ukončený pracovný pomer u svojho vtedy posledného zamestnávateľa, kedy mu tento skončil uplynutím dojedanej doby. Náklady na bývanie u neho predstavovali sumu 160,-Eur mesačne. V spoločnej domácnosti žil so svojou vtedajšou partnerkou, ktorá mala takisto ukončený pracovný pomer. Okrem mal. M. nemal žiadnu vyživovaciu povinnosť. Matka maloletého v uvedenom období bola zamestnaná v spoločnosti Brantner Nova s.r.o. , kde za obdobie od júla 2014 do októbra 2014 vrátane jej bola vyplatená čistá mzda vo výške 930,23 EUR, čo v prepočte na mesiac predstavovalo sumu 232,55 Eur. Poberal prídavok na syna v sume 23,52 Eur mesačne. Okrem mal. M. nemal žiadnu vyživovaciu povinnosť. Bývala v podnájme v garsónke, kde uhrádzala nájomné vrátane inkasa vo výške 220,-Eur mesačne.

7. Pokiaľ ide o súčasné pomery maloletého dieťaťa a jeho rodičov, matka maloletého t.č. býva so synom v jednoizbovom prenajatom byte. Pôvodne bola vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie a to od 7.4.2016. Poberala dávku v hmotnej núdzi vo výške 153,60 Eur mesačne a prídavok na dieťa v sume 23.52 Eur. Tiež jej je vyplácané výživné na syna v sume 70,-Eur mesačne. Od 25.10.2016 sa opätovne zamestnala v spoločnosti V. O. F..E..D., toho času už má pracovnú zmluvu na dobu určitú do 31.12.2017. Za mesiac október 2016 jej bola vyplatená mzda vo výške 99,20 Eur, za mesiac november 2016 vo výške 462,83 Eur a za mesiac december 2016 vo výške 462,83 Eur. SIPO poplatky za byt uhrádza vo výške 124,40 Eur mesačne, káblovú TV (UPC) v sume 66,81 Eur mesačne. Nájomné za byt a poplatok za vodu uhrádzala v sume 232,05 Eur.

8. Otec maloletého jej toho času zamestnaný v spoločnosti M., F..E..D., od 16.9.2015. V mesiaci august 2016 dosiahol čistú mzdu vo výške 566,29 Eur, pričom k výplate mu bola poukázaná suma 470,29 Eur,

v mesiaci september 2016 vo výške 566,97 Eur, pričom k výplatu mu bola poukázaná suma 429,97 Eur, v mesiaci október 2016 vo výške 175,28 Eur, pričom k výplatu mu bola poukázaná suma 178,68 Eur, v mesiaci november 2016 vo výške 422,41 Eur, pričom k výplatu mu bola poukázaná suma 188,41 Eur a v mesiaci december 2016 vo výške 655,68 Eur, pričom k výplatu mu bola poukázaná suma 239,68 Eur. Za uvedené obdobie mu bola tiež vyplatená nemocenská dávka od Sociálnej poisťovne v mesiaci september 2016 v sume 90,72 Eur, v mesiaci november 2016 v sume 74,80 Eur a v mesiaci december 2016 v sume 120,32 Eur. Podľa jeho účastníckej výpovede nevlastní žiadne nehnuteľnosti a ani hnutelné veci vyššej hodnoty. Býva v obecnom nájomnom byte, za ktorý platí nájomné 132,27 Eur. Uhradza poplatky za energie a to v priemere za elektrinu v sume 20,- Eur mesačne a za plyn taktiež v sume 20,- Eur mesačne. Tiež uhradza poplatok za TV Magio a internet v sume 30,95 Eur mesačne a poplatok za RTVS v sume 4,64 Eur. Spláca pôžičku v sume 30,-Eur mesačne, ktorú mal vo výške 2.746,60 Eur na auto. Predmetné vozidlo podľa jeho výpovede už nemá, nakoľko v čase kedy ešte pracoval v Nemecku ho predala buď matka maloletých detí, alebo zobral exekútor. Ďalej spláca pôžičku v sume 24,14 Eur mesačne spoločnosti N. F., R..F., ktorú použil na zakúpenie televízora v decembri 2015 a tiež podľa jeho účastníckej výpovede vo výške 20,- Eur, ktorú použil na obstaranie si osobných vecí. Na obedy chodí do podnikovej jedálne, čo ho stojí cca 25,- Eur mesačne. Okrem mal. M. nemá vyživovaciu povinnosť k žiadnemu inému dieťaťu.

9. Je voči nemu vedených niekoľko exekúcií. V rámci exekúcie sp.zn. EX 162/2015 vedenej súdnou exekútkou L.. V. B. je voči nemu vedená exekúcia na omeškané výživné na mal. M. na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 16P/442/2013 - 82, pričom za obdobie roka 2016 mu na túto exekúciu u jeho zamestnávateľa bola zrazená celková suma 1.859,81 Eur.

10. Tiež uviedol, že má dlh voči Všeobecnej zdravotnej poisťovni vo výške 952,31 Eur s príslušenstvom, na ktorý je vedená exekúcia pod číslom Ex 2479/14 u súdneho exekútora JUDr. P. F., ktorá je zatiaľ v poradí za výživným a bude zrážaná zo mzdy až po vyrovnaní dlhu na výživnom. Má tiež exekúciu Ex 1618/2013 na sumu 139,15 Eur, ktorá je tiež v poradí a zatiaľ mu nie je zrážaná. Ďalej má exekúciu u JUDr. L. za nezaplatený telefón v sume 209,62 Eur s príslušenstvom, čo spolu tvorí sumu 1.068,07 Eur, ktorá mu nie je zatiaľ zrážaná.

11. Maloletý M. je v tomto školskom roku žiakom 6. ročníka základnej školy. Matka mu v septembri 2016 jednorázovo uhradila sumu cca 90,-Eur na všetky školské pomôcky a ZRPŠ. Podľa potvrdenia školy v uvedenom školskom roku matka uhradila za pracovné zošity sumu 20,50 Eur, za poplatok ZPŠ sumu 14,-Eur, na plánovaný školský výlet činí poplatok 10,-Eur a na kultúrne podujatia sumu 6,-eur. maloletý sa nestavuje v škole. navštevuje modelársky krúžok, za ktorý matka uhradza sumu 10,-Eur Maloletý je zdravý.

12. Výživné na maloletého je za obdobie od podania návrhu do dňa rozhodovania súdu uhradené zo strany otca v sume po 70,-Eur za každý z mesiacov uvedeného obdobia.

13. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

14. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.).

17. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum

fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

18. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

22. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

23. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

24. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

25. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

27. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

28. Podľa § 157 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

29. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

31. Podľa § 231 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), rozsudok ukladajúci povinnosť plniť v budúcnosti splatné dávky alebo splátky možno na základe žaloby zmeniť, ak sa podstatne zmenili pomery, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď nastala podstatná zmena pomerov.

32. Podľa § 232 ods. 4 CSP, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

33. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu matky je potrebné vyhovieť, avšak nie v takom rozsahu, ako to matka požadovala.

34. Od posledného rozhodovania vo veci došlo k podstatnej zmene pomerov oproti tým pomerom, z ktorých vychádzal tunajší súd v rozsudku sp.zn. 16P/442/2013 - 82 zo dňa 18.11.2014. Táto podstatná zmena pomerov nastala ako na strane maloletého dieťaťa, tak aj na strane otca maloletého.

35. Maloletý pri poslednej úprave výživného vyššie uvedeným rozsudkom bol žiakom prvého stupňa základnej školy. Toho času je už žiakom 6. ročníka základnej školy. V prípade maloletého teda išlo o nástup na ďalší stupeň vzdelávania a s takýmto postupom vo vzdelávacom systéme maloletého dieťaťa sú vždy objektívne spojené zvýšené náklady na takéto dieťa. To sa dostáva na ďalší stupeň vývoja a to ako z hľadiska biologického, kedy rastie a menia sa aj jeho stravovacie potreby, tak aj mentálneho a v konečnom dôsledku aj spoločenského vývoja, kedy sa zapája do nových vzdelávacích či záujmových činností, čo so sebou prináša zvýšené náklady. V tejto súvislosti súd konštatuje, že pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti sa prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

36. Tiež je potrebné uviesť, že v § 78 ods. 3 Zákona o rodine je obsiahnutá tzv. valorizačná klauzula, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá napríklad z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Táto povinnosť súdu je obligatórna. Z ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine vyplýva, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá by aj sama o sebe mohla odôvodniť zmenu výšky výživného (zvýšenie), a preto súd pri rozhodovaní o zvýšení výživného prihliadal aj na túto okolnosť. Takže už len táto okolnosť odôvodňovala oprávnenosť požiadavky na zvýšenie výživného pre maloletého, keďže naposledy bolo výživné na maloletého určené v roku 2014 a od tej doby uplynuli už viac ako 2 roky. Na maloletého tak museli objektívne vzrásť náklady súvisiace s návštevou školy a k tomu treba prirátat ďalšie náklady ako na stravu doma, oblečenie, obuv, hygienu, ktorá vzhľadom na vek maloletého toho času predstavuje nie nezanedbateľnú položku, tiež prípadne náklady na kultúrne vyžitie.

37. Na druhej strane zvýšenie výživného musí mať podklad vo výrazne pozitívnej zmene pomerov nie len na strane oprávneného dieťaťa, ale aj na strane povinného rodiča a uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je vždy limitované aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

38. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine účinného od 1.4.2005 sa zaradili majetkové pomery povinného rodiča medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti a rozšírilo východiská na zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity aj v prípade, že povinný berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Žiadny účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať. Nezakotvuje ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená. Zákon o rodine

však zakotvuje výslovne povinnosť rodiča živiť svoje dieťa (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine). Potencionálny príjem nie je ten, ktorý povinný skutočne zarobí, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a tiež situáciu na trhu práce.

39. Na strane otca maloletej došlo od poslednej úpravy výživného k zmene pomerov, ktorá podľa názoru súdu spočívala v náraste jeho príjmu. Pri poslednej úprave výživného bol nezamestnaný a bez príjmu. Toho času dosiahol za obdobie od augusta 2016 do decembra 2016 čistú mzdu vo výške 2.856,92 EUR a na nemocenských dávkach mu bolo vyplatených 285,84 EUR, takže jeho celkový príjem za uvedené obdobie činil 3.142,76 EUR, čo v priemere na mesiac predstavuje sumu 628,55 Eur. Je pravdou, že k výplate mu bola poukázaná nižšia suma z dôvodu vykonávaných exekučných zrážok na úhradu jeho dlhu na výživnom pre mal. Kristiána, avšak na túto skutočnosť súd nemôže prihliadať.

40. V tejto súvislosti súd poukazuje na ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého má pri posudzovaní možnosti a schopností povinného rodiča brať na zreteľ aj skutočnosť, že takýto rodič berie na seba neprimerané majetkové riziká, ktoré zahŕňajú aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, resp. priamo vyvoláva stratu a súčasne možnosť poskytovania výživného. Bolo by absurdné, aby za situácie, kedy otec zanedbával svoju vyživovaciu povinnosť k dieťaťu, pre ktorú bol exekúovaný, súd následne hodnotil na prospech tohto nezodpovedného rodiča ako objektívnu prekážku, ktorá ospravedlňuje jeho prípadnú stratu na dovtedajšom zárobku, z ktorého by vedel uspokojovať potreby tohto dieťaťa, a to aj v súvislosti s požiadavkou na zvýšenie výživného.

41. Rovnako tak súd nebral zreteľ na otcom realizované splátky pôžičiek za auto v sume 30,-Eur mesačne a na úhradu kúpnej ceny za televízor v sume 24,12 Eur mesačne, nakoľko tieto výdavky nepovažoval za výdavky, ktoré je potrebné nevyhnutne vynaložiť na uspokojenie základných potrieb otca. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné na maloleté dieťa má vždy má prednosť pred inými výdavkami rodiča, ktoré u tohto nie sú výdavkami na uspokojovanie jeho základných životných potrieb. Tieto nimi prezentované splátky pôžičiek rozhodne nemali takýto charakter.

42. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby maloletého, prihliadajúc na skutočnosť, že maloletý je v osobnej starostlivosti matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, a teda táto osobná starostlivosť, ktorej sa maloletému takto nedostáva zo strany otca, musí byť príslušným spôsobom finančne kompenzovaná, berúc však do úvahy, že otec nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť, súd ustálil výšku výživného na maloletého M. na sumu 100,- Eur mesačne, na ktorú ho zaviazal pripievať k rukám matky mal. dieťaťa, a v prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietol.

43. Súd priznal uvedené výživné počnúc odo dňa 16.8.2016, t.j. odo dňa, kedy matka podala uvedený návrh, postupujúc podľa § 77 ods. 1 Zák. o rodine. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že sprísňujúca úprava možnosti priznať výživné, resp. zvýšené výživné pred dňom podania návrhu od oprávnených vyžaduje zodpovedný a včasný prístup k riešeniu tejto otázky, t.j. aby návrh na určenie, resp. zvýšenie výživného podávali bez zbytočného odkladu pri naplnení zákonných podmienok. Pokiaľ však z určitých dôvodov, ktoré možno posúdiť ako výnimočné, účastníci žiadajú o určenie, resp. zvýšenie výživného s časovým odstupom a v ich konaní nemožno vidieť snahu o zneužívanie tohto inštitútu, súd môže výživné priznať aj spätne. Relevantným dôvodom je najmä zdravotný stav oprávnenej osoby, ktorý jej zabránil včas uplatniť nárok, konanie, ktoré má znaky trestného činu spočívajúce v bránení uplatnenia nároku na výživné (vyhrážky, násilie) a pod.

44. V danom prípade však súd takéto dôvody na strane matky na priznanie výživného prípadne pred podaním jej návrhu nezistil. V čase, kedy návrh podala, už relevantné zmeny pomerov na strane maloletého a v konečnom dôsledku aj otca nastali, takže bolo možné rozhodovať o navrhnutom zvýšení.

45. Vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o zvýšení výživného na maloletého M. za obdobie od 16.8.2016 na sumu 100,- EUR, vznikol otcovi do dňa rozhodovania o tomto nároku nedoplatok na výživnom za obdobie od 16.8.2016 do 31.01.2017, a to vo výške 165,48 EUR, ktorý umožnil súd otcovi uhradiť v mesačných splátkach po 15,- eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej z nich.

46. Tento nedoplatok bol vyčíslený ako súčet sumy novourčeného výživného za mesiace september 2016 a január 2017 vrátane v sume 100,--EUR mesačne a pomernej časti novourčeného výživného za mesiac august 2016 zodpovedajúcej 16 dňom uvedeného mesiaca (t.j. za obdobie od 16.8.2016 do 31.8.2016), čo predstavovalo čiastku 51,61 EUR (t.j. 100,-- EUR / 31 dní x 16 dní). Celkové takto novourčené výživné za uvedené obdobie predstavovalo čiastku 551,61 EUR.

47. V konaní bolo preukázané že otec od podania návrhu uhradil k rukám matky na výživu syna za obdobie od 16.8.2016 do 31.1.2017 za každý z uvedených mesiacov sumu 70,--EUR, a teda spolu sumu 420,-- EUR (70,--EUR x 6 mesiace). Z takto otcom uhradeného výživného súd odrátal sumu 33,87 EUR, ako pomernú čiastku pôvodne určeného výživného 70,-- EUR zodpovedajúceho 15 dňom z mesiaca august 2016 (t.j. do dňa predchádzajúceho dňu, kedy matka podala návrh na súdu, a teda výpočet uvedenej sumy je: 70,-- EUR/ 31 dní x 15 dní) a výslednú sumu následne odrátal od vyššie určenej čiastky novourčeného výživného. Následne súd dospel k celkovej výške dosiaľ neuhradeného zaostaleho výživného zo strany otca za uvedené obdobie (t.j. 551,61 EUR - /420,-- EUR -33,87 EUR / = 165,48 EUR).

48. Súd povolil otcovi zaostale výživné splácať k rukám matky v mesačných splátkach po 15,--EUR berúc na jednej strane do úvahy celkovú sumu dlžného zaostaleho výživného zo strany otca na syna a jeho súčasne osobné, majetkové pomery a príjmy, a na strane druhej aj skutočnosť, aby splácanie tohto dlhu otca na výživu syna nepredstavovalo neúmerne dlhú dobu, v prípade dodržania splátkového kalendára mohlo byť uhradené najneskôr do troch rokov od rozhodnutia v tejto veci. V prípade ak otec tento splátkový kalendár nebude dodržiavať, vznikne mu povinnosť uvedené dlžné výživné uhradiť naraz.

49. Uvedené zaostale výživné bolo takto vyčíslené k 31.1.2017, nakoľko splatnosť jednotlivých opakujúcich sa dávok výživného bola určená na 15. deň v tom - ktorom mesiaci vopred a teda splatnosť za mesiac január 2017 v čase rozhodovania súdu o tomto nároku už nastala.

50. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

51. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

52. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
(§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolačné dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.